

Secretaria de Salut Laboral i Medi Ambient

FEBRER - 2015

NOVA LLEI DE MÚTUES

Un pas més cap a la privatització del sistema públic de salut

Canvi en el model públic de Seguretat Social

La Llei 35/2014 va entrar en vigor el passat 1 de gener de 2015 modificant el règim jurídic de les mútues. La Secretaria de Salut Laboral i Medi Ambient de CCOO PV considerem que aquest text no és altra cosa que altre pas més cap a la privatització encoberta del Sistema Públic de Salut.

Aquesta Llei amaga un canvi substancial del nostre model públic de Seguretat Social a través d'una modificació de la Llei general de Seguretat Social..

Sense avanços en la codecisió

Amb aquesta Llei s'ha perdut una de les principals reivindicacions del sindicat perquè els treballadors i les treballadores puguen participar en l'elecció de la mútua a la qual està afiliada la seua empresa.

El dret de **consulta i d'informació** segueix vigent per a la representació legal dels treballadors i de les treballadores. Per al canvi de mútua segueix sent preceptiu l'informe favorable de la representació dels treballadors, però no cal oblidar que aquest no és vinculant. Els convenis d'associació adhesió duren un any.

Aprofundeix en el caràcter privat de les mútues

La Llei reconeix expressament que les mútues són associacions d'empresaris, per tant com a entitats associatives privades col·laboradores en la gestió de la protecció pública, caldrà estar vigilants perquè es prioritze el dret a tenir accés a la salut pública davant dels criteris economicistes d'aquestes entitats. El caràcter d'entitats patronals gestionades per les empreses afiliades, i el nomenament de la direcció de la mútua ha d'alertar-nos sobre l'aplicació i la interpretació de la normativa de gestió de les prestacions econòmiques que cobreixen les mútues (contingències professionals, gestió de les contingències comunes, risc durant l'embaràs o lactància, cura de menors afectats per càncer o altra malaltia greu i cessament de l'activitat d'autònoms).

El canvi de denominació no es anodí

Les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social passen a denominar-se mútues col·laboradores amb la Seguretat Social. Aquest canvi aparentment insignificant no ho és tant:

- desapareix la referència d'**accidents de treball i de malalties professionals**.
- i el canvi de la “de” per “amb” reforça el caràcter d'associacions privades que col·laboren amb el Govern sense pertinença a l'Administració pública.

A partir d'ara les mútues poden signar convenis de col·laboració amb els diferents serveis públics de salut amb l'objectiu d'accelerar proves diagnòstiques, etc. per a retallar la durada de les baixes orientant clarament el Sistema Públic de Salut a una modalitat dual

“Per ampliar aquesta informació pregunta en la teua federació o en la Secretaria de Salut Laboral i Medi Ambient”

Pel que fa als autònoms:

- Com a element nou s'articula la participació d'una representació de les associacions professionals dels treballadors/es autònoms/es, ressaltant la importància cada vegada major del col·lectiu d'autònoms en la gestió de les mútues.
- De fet, en la mateixa Junta Directiva de la Mútua, s'inclou un/a treballador/a per compte propi o autònom adherit a aquesta.
- També afecta a aquest col·lectiu el fet que les mútues haurien d'acceptar tota proposició d'associació i adhesió que se'ls formule, sense que la falta de pagament de les cotitzacions socials els excuse del compliment de l'obligació ni constituïska causa de resolució del conveni o document subscrit o els seus annexos.
- Aquelles persones que s'hagen incorporat al règim especial a partir de l'1 de gener de 1998, haurien de formalitzar aquesta amb una mútua col·laboradora amb la Seguretat Social.

Amplia els convenis de col·laboració amb els serveis públics de salut:

- Una altra de les modificacions rellevants, i que confirmen la tendència privatitzadora d'aquesta Llei, es basa en la possibilitat que se li estableix a les entitats mutuals de realitzar convenis de col·laboració amb els serveis públics de salut. L'argument esgrimit no és altre que accelerar les proves diagnòstiques i les intervencions quirúrgiques dels treballadors, i així, en compte d'haver d'esperar les llistes d'espera del SPS (Sistema Públic de Salut), les mútues agiliten la curació dels treballadors i de les treballadores, generant un model dual sanitari; les mútues funcionen llavors com a model sanitari per a treballadors/es i el SPS per a la resta de la ciutadania.
- L'argument que s'esgrimeix és “la reducció de l'absentisme laboral”, que a la fi és un dels objectius primaris de la Llei.
- Aquesta nova possibilitat, obri una porta directa perquè entitats privades amb ànim de lucre siguem qui realitzen aquestes proves i/o intervencions quirúrgiques, subcontractades per les entitats mutuals.

“La informació és important per a realitzar una bona acció sindical”

Augment del control tècnic de les mútues per part de l'Estat

- El control econòmic continua sense cap modificació ni millora, malgrat que un altre dels pilars pels quals es justifica aquesta Llei, siga "reforçar els nivells de transparència i eficiència."
- Així doncs la reivindicació de CCOO que hi haja un major control i vigilància sobre les mútues, no es porta a terme.
- Continua doncs sent el Ministeri d'Ocupació qui té encomanades les facultats de direcció i tutela sobre les mútues, les que siguen objecte d'una auditoria de comptes anual realitzada per la Intervenció General de la Seguretat Social i d'una auditoria de compliment. Des de CCOO, seguim doncs sense observar que es complisca l'objectiu d'una major transparència.

Increment del patrimoni històric

- Les mútues poden incrementar el seu patrimoni mitjançant una participació pactada amb aquelles empreses que reben el "bonus" (bonificació en les quotes per complir amb els índexs de sinistralitat).
- Aquest aspecte té una vital importància i transcendència per als comitès de Seguretat i Salut i per als delegat/ades de prevenció, ja que és necessària i imprescindible la seua signatura i acord perquè l'empresa tinga possibilitat d'obtenir aquest "bonus".
- A més, en ser la mateixa mútua jutge i part del procés (és qui inicia l'informe proposat per a poder obtenir aquesta bonificació i alhora, es beneficia de la quantia rebuda per l'empresa), **l'ocultació dels accidents s'incrementarà clarament**, ja que resulta un requisit imprescindible l'absència d'accidents per a l'obtenció del "bonus". La nostra tasca sindical s'ha d'intensificar per evitar aquestes situacions d'infraregistre d'accidents.

En matèria de prevenció de riscos laborals

---

1. Fons de contingències professionals.

Desapareix el fons de "prevenció i rehabilitació". Per tant es tractaria d'una pèrdua de recursos per a l'execució d'activitats destinades a la promoció de la prevenció de riscos laborals. En contrapartida, en l'actualitat es dota de més 80% de l'excedent provinent de contingències professionals a activitats en investigació, desenvolupament i innovació que milloren les tècniques i els tractaments terapèutics i rehabilitadors per a la recuperació dels treballadors i de les treballadores i a incentivar accions en prevenció.

2. Liquidació de les societats de prevenció.

Es produeix una modificació en la Llei de prevenció de riscos laborals de manera que s'impossibilita a les mútues per a dedicar-se a qualsevol activitat preventiva com a servei de prevenció aliè. Açò significa un canvi radical en el panorama dels serveis de prevenció, on la salut laboral queda condicionada per les circumstàncies del mercat. A més algunes mútues estan portant a terme la venda de les seues societats de prevenció de forma, com menys, dubtosa.

3. Activitats preventives de Seguretat Social.

Les mútues poden realitzar activitats preventives de Seguretat Social a favor dels empresaris i de les empresàries associades i els treballadors i les treballadores autònomes que protegeixen les contingències professionals entre les quals s'inclouen les activitats d'assessorament a les empreses associades a fi que adapten els seus llocs de treball i

estructures per a la recol·locació dels treballadors i de les treballadores que hagen patit una incapacitat sobrevinguda.

De tal manera que amb recursos de seguretat social ja no es porten a terme activitats preventives només les tasques de divulgació, sensibilització... que no creen drets subjectius per a les empreses i per tant no poden substituir cap de les obligacions empresarials en matèria de prevenció regulades per la legislació.

4. Comissió prestacions especials.

Es tracta d'actuacions no preventives, sinó posteriors a l'ocurrència del dany.

L'activitat de la Comissió de Prestacions Especials se centra sobretot en la rehabilitació i qualificació després d'incapacitat sobrevinguda com a conseqüència d'accident de treball o malaltia professional.

Novetats en la gestió de la incapacitat temporal per contingència comuna

Es reafirmen els terminis per a la proposta d'alta mèdica per part de les mútues que es van establir en el RD sobre gestió i control d'incapacitats temporals, **per la qual cosa us remetem al dossier informatiu següent.**

Altres aspectes

1. L'assistència social fa èmfasi especial en la recol·locació o readaptació professional davant d'una incapacitat sobrevinguda.
2. Els actes que dicten les mútues mitjançant els quals es reconeixen, suspenen, anul·len o extingisquen drets han de ser motivats i formalitzats per escrit. I està condicionada la seua eficàcia a la notificació a la persona interessada.
3. Les mútues estan obligades a comunicar i respondre als òrgans de direcció i tutela, les queixes i reclamacions que reben.
4. La Comissió de Control i Seguiment, que és l'òrgan de participació dels agents socials i al qual correspon conèixer i informar de la gestió que realitzen les mútues, ha de disposar periòdicament dels informes sobre litigiositat, recursos i reclamacions.
5. Responsabilitat directa dels membres de la Junta Directiva, director gerent i Comité de Direcció davant de la Seguretat Social, la mateixa mútua i les empresàries i els empresaris associats per actes o omissions contraris a la legalitat o incompliment dels drets inherents al càrrec, amb dol o culpa greu.

La nostra participació depèn de tu!

AFILIA'T-HI:

www.pv.ccoo.es/pv/afiliate

**Confederació Sindical de Comissions
Obreres del País Valencià**
Secretaria de Salut Laboral i Medi Ambient

Plaça Nàpols i Sicília, 5 – 3ª ; 46003 Valencia
Tel. 96 388 21 36 ccoopv@pv.ccoo.es ; www.pv.ccoo.es ; [Www.facebook.com/ccoopv](https://www.facebook.com/ccoopv) ;
twitter: @ccoopv

méssindicat ambtu mésciutadania